

ΔΕΝ ΕΥΝΟΟΥΝ ΤΟΝ ΘΗΛΑΣΜΟ ΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΑ**Δύο στις 10 θηλάζουν**

Μόλις δύο στις δέκα Κύπριες μητέρες θηλάζουν αποκλειστικά κατά την παραμονή τους στο μαιευτήριο, ενώ μία στις δέκα δεν θηλάζει καθόλου. Αν και μητέρες και προσωπικό υγείας δηλώνουν ότι γνωρίζουν για τα οφέλη, τη συχνότητα και τη διάρκεια του θηλασμού, εντούτοις τα ποσοστά αποκλειστικού θηλασμού στη χώρα μας είναι χαμηλά, όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα της πρώτης έρευνας με θέμα τον βαθμό εφαρμογής της πολιτικής των «10 βημάτων» για επιτυχή θηλασμό στα μαιευτήρια της Κύπρου.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, τα βρέφη θα πρέπει να σιτίζονται με αποκλειστικό θηλασμό μέχρι να συμπληρώσουν έξι μήνες ζωής και στη συνέχεια τουλάχιστον μέχρι τα 2 χρόνια. Τα «10 βήματα» που θέσπισαν ο ΠΟΥ και η UNICEF το 1989 αφορούν πρότυπα καλών πρακτικών από τα μαιευτήρια, με στόχο την επιτυχή έναρξη και συνέχιση του μητρικού θηλασμού, η αποτελεσματικότητα των οποίων υποστηρίζεται από πληθώρα ερευνητικών δεδομένων. Τα βήματα συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διαμόρφωση πολιτικής από το μαιευτήριο και την εκπαίδευση του προσωπικού, την έγκαιρη έναρξη του θηλασμού και τη δερματική επαφή («skin-to-skin»), τη συγκατοίκηση μητέρας-νεογνού («rooming-in»), την επίδειξη της ορθής τεχνικής και τον αποκλειστικό θηλασμό σύμφωνα με τη ζήτηση, χωρίς συμπληρώματα, και την αποφυγή τεχνητών θηλών και πιπίλων. Μάλιστα, ΠΟΥ και UNICEF καθιέρωσαν από το 1991 τον θεσμό του «νοσοκομείου φιλικού προς τα βρέφη», τίτλος που απονέμεται στα μαιευτήρια που εφαρμόζουν τα «10 βήματα». Ο τίτλος έχει απονεμηθεί μέχρι σήμερα σε πάνω από 20.000 μαιευτικές μονάδες παγκοσμίως, ανάμεσά τους όμως καμία κυπριακή.

Χαμηλή αυτοπεποίθηση

Η Κύπρος εμφανίζεται πολύ χαμηλά στο ποσοστό των μητέρων που θήλασαν αποκλειστικά κατά τις πρώτες 48 ώρες με βάση τη EuroPeristat, την ώρα που διεκδικεί την πρωτιά στα ποσοστά καισαρικών τομών. Ικανοποιώντας την ανάγκη για περισσότερα στοιχεία γύρω από τη διάρκεια του θηλασμού, η μελέτη BrEaST start in life εξέτασε με ερευνητές πεδίου για περίοδο 8-10 εβδομάδων όλα τα δημόσια και 29 (από τα 35) ιδιωτικά μαιευτήρια της Κύπρου, σε εθελοντική και ανώνυμη βάση. Η μελέτη κατέγραψε την εμπειρία 568 μαμάδων και την άποψη 234 μαιών-νοσηλευτριών ως προς την εφαρμογή των 10 βημάτων. Όπως φάνηκε, η αυτοπεποίθηση των μητέρων σε θέματα θηλασμού δεν ήταν σε υψηλά επίπεδα, ειδικότερα για όσες ήταν το πρώτο τους παιδί.

Η εφαρμογή των 10 βημάτων στα κυπριακά μαιευτήρια εμφανιζόταν αποσπασματική, με κάποιες εξαιρέσεις ως προς συγκεκριμένες πτυχές όπως, για παράδειγμα, η ενημέρωση και παροχή πρακτικής βοήθειας από το προσωπικό. Ενδεικτικά, μόνο 2 στις 10 μητέρες θήλασαν αποκλειστικά κατά την παραμονή τους στο μαιευτήριο, ενώ 1 στις 10 δεν θήλασε καθόλου. Παράλληλα, μόνο 1 στις 4 μητέρες απάντησε θετικά σε σχέση με τη δερματική επαφή (skin-to-skin), με τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα να παρουσιάζουν παρόμοια ποσοστά. Τα δημόσια νοσηλευτήρια πάντως εμφανίζονται πιο φιλικά προς τον θηλασμό σε σχέση με τα ιδιωτικά: στο ερώτημα «εάν το μωρό βρισκόταν συνεχώς με τη μητέρα», η εικόνα ήταν κάπως καλύτερη στα δημόσια μαιευτήρια (γύρω στο 60%) απ' ό,τι στα ιδιωτικά, όπου μόνο 1 στις 5 μητέρες απαντούν θετικά.

Ως προς τον θηλασμό με βάση τη ζήτηση - δηλαδή, όποτε και για όση ώρα χρειάζεται, μόνο οι μισές περίπου μαμάδες δήλωσαν ότι τους δόθηκαν οι σχετικές συμβουλές, ενώ σε 43% των νεογνών δόθηκε πιπίλα, με το ποσοστό να εμφανίζεται διπλάσιο στα ιδιωτικά μαιευτήρια (53,8%) συγκριτικά με τα δημόσια (24,4%). Τέλος, μόνο 1 στις 4 μαμάδες δήλωσε ότι της δόθηκαν συμβουλές σε σχέση με την παροχή βοήθειας μετά το εξιτήριο από την κλινική, κάτι που ίσως δεν ξαφνιάζει, λόγω της έλλειψης πολιτικών και δράσεων στήριξης του θηλασμού στην κοινότητα. Από την άλλη, αποτελεί ιδιαίτερα θετική ένδειξη συμμόρφωσης των κυπριακών μαιευτηρίων με τον Διεθνή Κώδικα Εμπορίας Υποκατάστατων Μητρικού Γάλακτος το γεγονός ότι 76,8% των μαμάδων δήλωσαν πως δεν τους χορηγήθηκαν ενώσω ήταν στην κλινική φυλλάδια ή τρόφιμα που να προωθούν υποκατάστατα μητρικού γάλακτος. Στα ίδια επίπεδα κινούνται και οι απαντήσεις του προσωπικού, όπου πάντως φαίνεται πως δίνεται περισσότερη έμφαση σε θέματα ενημέρωσης και παροχής βοήθειας και όχι στη σημασία της δερματικής επαφής, της χορήγησης συμπληρωμάτων, της αποφυγής πιπίλων και σίτισης με φιάλες.

Τα ΔΕΚΑ + 1 πιο σημαντικά πρώτα ΒΗΜΑΤΑ μητέρας- παιδιού

Πολιτική Προώθηση Θηλασμού στα Μαιευτήρια

51,1%

των μαιών-νοσηλευτριών δηλώνουν ότι υπάρχει γραπτή πολιτική στο μαιευτήριο που εργάζονται, και 22,5% ότι υπάρχει μηχανισμός αξιολόγησης της εφαρμογής της

Εκπαίδευση προσωπικού

58,4%

δηλώνουν ότι έχουν λάβει εκπαίδευση στα «10 βήματα»

Ενημέρωση

των μαμάδων για τα οφέλη & τη διαχείριση του θηλασμού

36,8%

των μαμάδων δηλώνουν ότι έχουν λάβει σχετική ενημέρωση κατά την προγεννητική περίοδο

Αποκλειστικός Θηλασμός καμιά άλλη τροφή ή υγρό εκτός εάν επιβάλλεται

19,9%

θηλάσαν αποκλειστικά

61,8% δηλώνουν ότι ενημερώθηκαν για τη χορήγηση συμπληρώματος

Βοήθεια & Στήριξη από το προσωπικό

86,1%

έλαβαν βοήθεια σχετικά με τη σωστή τεχνική

55,8%

σχετικά με την άντληση γάλακτος με το χέρι

Δερματική Επαφή (Skin to skin) και άμεση έναρξη θηλασμού

73,6% κράτησαν το μωρό τους

εντός της πρώτης ώρας **26,9%** είχαν δερματική επαφή με το νεογνό, σώμα με σώμα

Συνεχής παραμονή Με το βρέφος (rooming-in)

35,4%

των μαμάδων δηλώνουν ότι βρέφος-μητέρα παρέμειναν μαζί στο ίδιο δωμάτιο 24 ώρες/ημέρα

Θηλασμός χωρίς ωράριο όταν και για όση ώρα χρειάζεται

43,3% και **54,8%**

δηλώνουν ότι τους δόθηκαν ορθές πληροφορίες για τη συχνότητα και τη διάρκεια του θηλασμού αντίστοιχα

Μη χρήση πιπίλας ή τεχνητών θηλών

σε **57,0%** των νεογνών ΔΕΝ δόθηκε πιπίλα

Εφαρμογή του

Διεθνή Κώδικα Εμπορίας υποκατάστατων μητρικού γάλακτος

76,8%

των μαμάδων δηλώνουν ότι ΔΕΝ τους δόθηκαν φυλλάδια ή προϊόντα

Υποστήριξη Μετά την έξοδο από το μαιευτήριο

27,5%

των μαμάδων δηλώνουν ότι τους έγιναν σχετικές υποδείξεις

Το κάθε ένα από τα πιο πάνω βήματα είναι σημαντικό, για να θηλάσουν τα παιδιά μας με επιτυχία αποκλειστικά και για τουλάχιστον 6 μήνες
Μπορούμε καλύτερα...

Λίγες συνεχιζουν

Τα υψηλότερα ποσοστά μητρικού θηλασμού παρατηρηθήκαν στην επαρχία Λευκωσίας (93% στις πρώτες 48 ώρες), αν και το ποσοστό του αποκλειστικού θηλασμού δεν ξεπερνούσε το 21%. Τα ποσοστά αποκλειστικού θηλασμού εμφανίζονται γενικότερα κάπως υψηλότερα στον δημόσιο τομέα. Στην Πάφο παρουσιάζονται τα χαμηλότερα ποσοστά (69,5% τις 48 πρώτες ώρες και 10% αποκλειστικό θηλασμό). Οι ερευνητές επικοινωνήσαν εκ νέου τηλεφωνικά με τις μητέρες (μόνο στη Λευκωσία) μέχρι και τον 6ο μήνα ζωής του βρέφους, διαπιστώνοντας ότι το ποσοστό όσων θηλάζαν μειώθηκε απότομα από το 92,6% στην κλινική στο 41% ήδη από τον πρώτο μήνα της ζωής του παιδιού και στο 28,9% τον τέταρτο μήνα. Το 18μηνης διάρκειας πρόγραμμα αποτελεί προϊόν εταιρικής συνεργασίας μεταξύ του Παγκύπριου Συνδέσμου Μητρικού Θηλασμού - «Δώρο Ζωής» (ΜΚΟ) και του τμήματος Νοσηλευτικής του ΤΕΠΑΚ, με σκοπό την προαγωγή του θηλασμού, και χρηματοδοτείται από τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Μηχανισμό, EEA Grant Funds, και την Κυπριακή Δημοκρατία μέσω του ταμείου για ΜΚΟ.

ΧΡΥΣΤΑ ΝΤΖΑΝΗ
23/07/2015